

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XI. — Wydana i rozesłana dnia 9 marca 1882.

27.

Dokument koncesyi z dnia 23 stycznia 1882,
na kolej żelazną od stacyi w Kutnejhorze do miasta tejże nazwy.

My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Apostolski Węgierski, Król Czeski, Dalmacki, Kroacki, Sławoński, Galicyjski, Lodomeryjski i Illiryjski; Arcyksiążę Austriacki, Wielki Książę Krakowski, Książę Lotaryński, Salzburski, Styryjski, Karyntyjski, Kraiński, Bukowiński, Górno i Dolno Szląski; Wielki Książę Siedmiogrodzki; Margrabia Morawski; uksiążęcony Hrabia na Habsburgu i Tyrolu itd. itd. itd.

Gdy Wilhelm Teller imieniem firmy Michał B. Teller w Pradze podał prośbę o udzielenie mu koncesyi na budowę i utrzymanie w ruchu kolei miejscowej od stacyi e. k. uprzyw. austriackiej kolei północno-zachodniej w Kutnejhorze do miasta Kutnejhory, przeto ze względu na ogólną pożyteczność tego przedsięwzięcia, widzimy się spowodowani nadać proszącemu koncesyą niniejszą na zasadzie ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238), jakoteż ustawy z dnia 25 maja 1880 (Dz. u. p. Nr. 56), w sposób następujący:

§. 1.

Nadajemy koncesyonaryuszowi prawo wybudowania i utrzymywania w ruchu kolei żelaznej parowej, która wybudowana być ma jako miejscowa ze szlakiem normalnym od stacyi austriackiej kolei północno-zachodniej w Kutnejhorze do miasta Kutnejhory z kolejami dowozowymi do tamtejszych cukrowni.

§. 2.

Kolei, na którą wydaje się niniejszy dokument koncesyjny, zapewnia się następujące ulgi:

- a) uwolnienie od stępli i opłat od wszelkich umów, wpisów hipotecznych, podań i jakiegokolwiek innych dokumentów, tyczących się zebrania kapitału i zabezpieczenia odsetków, jakoteż ruchu aż do czasu otwarcia ruchu, tudzież od dokumentów, tyczących się nabycia gruntów, budowy i urządzenia kolei aż do końca pierwszego roku ruchu;
- b) uwolnienie od opłat za przeniesienie własności zakupionych gruntów;
- c) uwolnienie od opłat i taks za nadanie koncesyi i za wygotowanie niniejszego dokumentu koncesyjnego;
- d) uwolnienie od podatku dochodowego i zarobkowego, jakoteż od wszelkiego nowego podatku, któryby w przyszłości mocą ustawy był zaprowadzony na lat trzydzieści (30), licząc od dnia dzisiejszego.

§. 3.

Koncesyonaryusz obowiązany jest rozpocząć budowę kolei natychmiast, prowadzić ją jak można najspieszniej i ukończyć w przeciągu sześciu miesięcy, licząc od dnia dzisiejszego a gotową kolej oddać na użytek publiczny i utrzymywać w ruchu bez przerwy przez cały okres koncesyjny. Jako rękojmię dotrzymania powyższego terminu budowy, złożyć ma koncesyonaryusz stósowną kaucyę w gotówce lub w tych papierach, w których wolno lokować fundusze sieroce.

§. 4.

Do wybudowania kolei koncesyonowanej nadaje się koncesyonaryuszowi prawo wywłaszczenia podług przepisów ustawowych w tej mierze obowiązujących.

Takież samo prawo nadane będzie koncesyonaryuszowi do wybudowania wszelkich odnóg, prowadzących do zakładów przemysłowych, gdyby Rząd uznał potrzebę wybudowania takich kolei ze względu na dobro publiczne.

§. 5.

We względzie budowy kolei koncesyonowanej i ruchu na niej, zastosować się powinien koncesyonaryusz do osnowy niniejszego dokumentu koncesyi, do warunków koncesyjnych, jakie ministerstwo handlu ustanowi, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, mianowicie do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14 września 1854 (Dz. u. p. Nr. 238) i porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z r. 1852), tudzież do ustaw i rozporządzeń, które w przyszłości wydane być mogą.

Pod względem ruchu pozwala się odstąpić od środków bezpieczeństwa przepisanych w porządku ruchu kolei żelaznych o ile ze względu na zmniejszenie chyżości największej, ministerstwo handlu uzna to za możliwe, a natomiast trzymać się należy osobnych przepisów ruchu, które w tej mierze wyda ministerstwo handlu.

§. 6.

Transporty wojskowe przewożone być muszą po cenach taryfowych znizowanych a to stósownie do postanowień, które tak w tej mierze jak i względem ulg dla podróżujących wojskowych na uprzyw. kolei austriackiej północno-zachodniej kiedykolwiek obowiązywać będą.

Postanowienia te stosowane będą także do Obrony krajowej obu połów monarchyi, do strzelców krajowych tyrolskich, i to nietylko gdy podróżują kosztem skarbu, lecz także gdy jadą po służbie o własnym koszcie na ćwiczenia wojskowe i zgromadzenia kontrolne, tudzież do korpusu straży wojskowej sądów cywilnych wiedeńskich, do żandarmeryi, jakoteż do straży skarbowej i straży bezpieczeństwa po wojskowemu uorganizowanej.

Koncesyonaryusz zobowiązuje się przystąpić do zawartej przez spółki kolei austryackich umowy względem zakupienia i utrzymywania w pogotowiu parku do transportów wojskowych, pomagania sobie nawzajem swojemi parkami w razie przewożenia większych transportów wojskowych, tudzież do postanowień organicznych i instrukcyj dla oddziałów kolei polowej, jakoteż do umowy dodatkowej o przewożeniu na rachunek skarbu wojskowego obłożnie chorych i rannych, która weszła w wykonanie od dnia 1 czerwca 1871.

Ten obowiązek przystąpienia odnosi się także do umowy ze spółkami kolejowemi względem wygadania sobie nawzajem swoją służbą w razie przewożenia większych transportów wojskowych i do przepisu o transportach wojskowych na kolejach żelaznych.

Zobowiązania te ciężą na koncesyonaryuszu tylko o tyle, o ile będzie możliwem dopełnienie ich na kolei koncesyonowanej jako drugorzędnej a w skutek tego zbudowanej, urządzonej i eksploatowanej z dozwolonemi ułatwieniami a orzeka o tem ministerstwo handlu.

§. 7.

Koncesyą nadaje się z obroną przeciw zakładaniu nowych kolei w myśl §fu 9go lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, na lat dziewięćdziesiąt (90), licząc od dnia dzisiejszego, po upływie zaś tego czasu traci ona moc swoją.

Rząd może także wyrzec unieważnienie koncesyi przed upływem przerzeczonego czasu, gdy określone w §fie 3cim zobowiązania pod względem rozpoczęcia i skończenia budowy, tudzież otwarcia i utrzymywania ruchu nie będą dopełnione, o ile przekroczenie terminu nie da się usprawiedliwić w myśl §. 11 lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne a mianowicie wstrząśnieniami politycznemi i finansowemi.

§. 8.

Rząd zastrzega sobie prawo odkupienia kolei ukoncesyonowanej po jej wybudowaniu i otwarciu na niej ruchu w każdym czasie, a w takim razie wynagrodzi koncesyonaryusza gotówką.

Dla oznaczenia ceny odkupu obliczone będą czyste dochody roczne przedsiębiorstwa w ciągu lat siedmiu przed rzeczywistą chwilą odkupu, z tego stracone będą czyste dochody dwóch lat najniepomyślniejszych i policzony będzie średni dochód czysty pozostałych lat pięciu.

Gdyby jednak średni dochód czysty, w ten sposób obliczony, nie wynosił najmniej takiej sumy rocznej, która potrzebna jest do oprocentowania po 5 od sta i umorzenia kapitału zakładowego imiennego, przez Rząd zatwierdzonego, natenczas ta suma roczna uważana będzie za dochód czysty, mający służyć za podstawę do wymierzenia ceny odkupu.

W przerzeczony sposób postąpi się także w tym przypadku, gdyby kolej odkupiona być miała przed końcem siódmego roku ruchu. Celem wynagrodzenia

koncesyonaryusza administracya państwa, podług własnego wyboru, albo płacić mu będzie rentę, wyrównywającą powyższym dochodom średnim a względnie najmniejszym, którą odbierać będzie w ratach półrocznych aż do upływu okresu koncesyjnego, albo zapłaci mu jednorazowo sumę, odpowiadającą policzalnej, na podstawie oprocentowania po pięć od sta wymierzonej, wartości kapitałowej rat rocznych, które od chwili odkupu kolei wypadałoby płacić aż do upływu okresu koncesyjnego.

Sumę kapitału zakładowego imiennego poddać należy zatwierdzeniu Rządu.

Gdyby po upływie pierwszego roku ruchu jeszcze jakie nowe budowle wystawione lub urządzenia ruchu pomnożone być miały, koszta stąd poniesione mogą być doliczone do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd pozwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta będą należycie wykazane.

Przez odkupienie kolei i od dnia tego odkupienia wchodzi państwo za wypłatą ceny odkupu bez dalszego wynagrodzenia, w posiadanie wolne od ciężarów i używanie kolei, niniejszem koncesyonowanej, ze wszystkimi do niej należąciami ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także park wozowy i zapasy materiałów

§. 9.

Gdy koncesya utraci moc swoją i od tego dnia, wchodzi państwo bez wynagrodzenia w wolne od ciężarów posiadanie i używanie kolei koncesyonowanej i wszystkich ruchomych i nieruchomych przynależności, licząc tu także zapasy materiałów (§. 8).

Tak wtedy, gdy koncesya moc swoją straci, jak i w razie odkupienia kolei (§. 8) zatrzyma koncesyonaryusz na własność utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa, fundusz zasobny i należące się mu aktywa, tudzież te osobne zakłady i budynki, z własnego majątku wzniesione lub nabyte, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił go z tym wyraźnym dodatkiem, że nie mają stanowić przynależności kolejowej.

§. 10.

Rząd ma prawo przekonywać się czy budowa kolei i urządzenia ruchu są we wszystkich częściach wykonane odpowiednio celowi i trwale i zarządzić aby wadliwościom w tym względzie zapobieżono lub takowe usunięto.

Rząd ma także prawo wydelegować komisarzy do wglądania w zarząd.

Za nadzór nad przedsiębiorstwem kolei, niniejszem ustanowiony, koncesyonaryusz nie jest obowiązany płacić skarbowi państwa wynagrodzenia, również uwalnia się koncesyonaryusza od opartego na §fie 89ym Porządku ruchu kolei z dnia 16 listopada 1851 (Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852) obowiązku wynagradzania nadwyżki kosztów dozoru policyjnego i akcyzowego, jakoteż od obowiązku wystawienia bezpłatnie i utrzymywania lokali urzędowych.

§. 11.

Nadto zastrzega sobie Rząd prawo, że gdyby pomimo poprzedniego ostrzeżenia ponawiało się naruszenie lub zaniedbanie obowiązków, w dokumencie koncesyi lub ustawami przepisanych, będzie temu zapobiegał środkami odpo-

wiadającymi ustawom, a według okoliczności unieważni koncesyą jeszcze przed upływem czasu, na który została nadana.

Ostrzegając surowo, aby nikt nie czynił nic przeciwnego postanowieniom koncesyi niniejszej, i nadając koncesyonaryuszowi prawo uciekania się do Naszych sądów w sprawach o wynagrodzenie udowodnionej szkody, rozkazujemy wyraźnie wszystkim władzom, do których to należy, aby nad koncesyą i wszystkimi postanowieniami, w niej zawartymi, ściśle i troskliwie czuwały.

W dowód czego wydajemy niniejszy list, pod Naszą większą pieczęcią, w Naszem głównem i rezydencyonalnem mieście Wiedniu dnia dwudziestego trzeciego miesiąca stycznia, w roku zbawienia tysiąc ośmset ośmdziesiątym drugim, Naszego panowania trzydziestym czwartym.

Franciszek Józef r. w.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

Dunajewski r. w.

28.

Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28 lutego 1882, wydane w porozumieniu z ministerstwem handlu,

zawierające przepisy policyjne co do sprzedaży częściowej wyrobów z celluloidu, zachowywania celluloidu i wyrobów z celluloidu, jakoteż przewozu tych przedmiotów.

Wytwór otrzymywany z nitrowanych włókien roślinnych albo z istot, chemicznie do nich podobnych, pojawiający się pod rozmaitemi nazwami, jakoto: celluloid, parkesin, eburnin, ceralith, cellhorn, hornit, durit itd., używany bywa bardzo często do wyrabiania rozmaitych przedmiotów handlu, których wielkie rozpowszechnienie nakazuje zalecić publiczności zachowywanie należytej ostrożności w obchodzeniu się z temi przedmiotami i przestrzedz ją, że są one łatwo zapalne, że ugaszenie ich, gdy się w większej ilości palą, jest połączone z trudnościami, i że przeto należą one do przedmiotów grożących wzniesieniem pożaru.

Zarazem ministerstwo spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministerstwem handlu, zastrzegając sobie wydanie później innych przepisów ze względu na możebny postęp w tej gałęzi przemysłu, uznaje za potrzebne rozporządzić, co następuje:

1. Bielizny, tudzież przedmiotów przeznaczonych dla dzieci, jakoto zabawek, przedmiotów do stroju, grzebieni itp. wyrobionych z celluloidu lub z istot podobnych rozmaicie nazywanych, zabrania się sprzedawać publiczności.
2. Zabrania się używania przedmiotów z celluloidu lub z istot podobnych rozmaicie nazywanych do celów dekoracyjnych w lokalach publicznych.
3. Kupcy sprzedający przedmioty samoistne, z istot powyższych wyrobione, zaopatrzyć je mają na wystawach i w handlach napisem „Wyroby z celluloidu“.

4. Przemysłowcy, którzy celluloid lub istoty podobne, rozmaicie nazywane, jakoteż przedmioty z nich wyrabiane, wprowadzają w handel, lub trzymają w lokalach swojego przemysłu, przestrzegać winni w ich zachowywaniu tych samych ostrożności, co w zachowywaniu przedmiotów, grożących wzniesieniem pożaru.

5. Przewóz przerzeczonych przedmiotów podlega tym samym przepisom, co przewóz towarów grożących pożarem.

Wykraczający przeciwko rozporządzeniom powyższym karani będą podług istniejących przepisów ustawowych.

Rozporządzenie niniejsze nabywa mocy w cztery tygodnie od dnia ogłoszenia.

Taaffe r. w.

Pino r. w.

29.

Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych i handlu z dnia 1 marca 1882,

tyczące się używania przyrządów lewarowych o ściśnionem powietrzu w zakładach przemysłowych do szynkowania piwa.

Zważywszy, że używane bardzo często w szynkowniach piwa przyrządy lewarowe (przyrządy pneumatyczne do piwa) skutkiem nieodpowiedniego ich urządzenia lub ustawienia albo też niedbałego obchodzenia się z nimi, udzielają piwu własności, które wartość jego, jako napoju smakowitego i pożywnego zmniejszają i nawet złe skutki dla zdrowia spowodować mogą, i że przyczyną tych uchybień, bywa tylko niedoskonała konstrukcja lub niedbałe używanie odpowiednich zresztą urządzeń, tudzież zważywszy, że także inne przyrządy lewarowe do piwa, we względzie wpływu ich na zdrowie, wymagają szczególnego dozoru, ministerstwo spraw wewnętrznych i handlu, po wysłuchaniu najwyższej rady zdrowia, uznaje za potrzebne rozporządzić pod względem używania tych przyrządów w lokalach wyszynku piwa i w gospodach, co następuje:

1. Każdy szynkarz, który do wykonywania swego przemysłu używa przyrządów lewarowych, winien zawiadomić o tem Władzę przemysłową.

2. Władza przemysłowa, a to, jeśli nie jest oraz Władzą gminną, ma zbadać w obecności przełożonego gminy, czy przyrząd, który ma być używany, odpowiada wymaganiom poniżej opisanym i stósownie do stanu rzeczy orzec, czy może dozwolnić używania przedmiotu.

Jeżeli nie ma nic do zarzucenia, dozwolnić należy zgłaszającemu się używania przyrządu pod warunkiem ścisłego przestrzegania ostrożności, w rozporządzeniu niniejszem wyszczególnionych.

Jeżeli jest co do zarzucenia, danie pozwolenia wstrzymać należy aż do usunięcia wad.

3. Przyrządy lewarowe, których wolno używać do szynkowania piwa, odpowiadać powinny następującym wymaganiom:

a) Przyrząd ustawiony być ma w taki sposób, aby można było zasilać go ciągle czystem powietrzem. Jeżeli przeto ustawiony jest w takim miejscu, które nie daje samo przez się rękojmi, że istotnie tak będzie, pompa powietrzna winna być połączona z rurą ssącą, doprowadzoną do tego miejsca

które położeniem swoim zapewnia przyrządowi przystęp świeżego powietrza. Uście rury ssącej, wychodzącej na wolne powietrze, nie powinno w żadnym razie znajdować się niżej niż na 2 metry nad powierzchnią ziemi. Zabezpieczyć je należy nasadką lejkową, opatrzoną sitkiem i wysłaną bawełną, aby tylko czyste powietrze, wolne od pyłu i wyziewów, mogło wchodzić do zbiornika powietrza. Bawełnę odmieniać trzeba w miarę potrzeby, najrzadziej zaś co dni 14.

- b) Pomiędzy pompą powietrzną a zbiornikiem powietrza, przymocowane być powinno odpowiednie naczynie na oliwę, opatrzone kurkiem do spuszczenia.
- c) Dla przeszkodzenia, aby piwo nie wracało z beczki do zbiornika powietrza, znajdować się powinna w miejscu stósownem kłapa wsteczna.
- d) Przewody rurowe, o ile piwo z nimi się styka, zrobione być mogą tylko z czystej cyny (z przymieszką najwięcej 1 od sta ołowiu) lub z szkła; średnica rur przewodnich winna mieć najmniej 10^{mm}. Jeżeli rury przewodnie są cynowe, natenczas w miejscu do obserwacji łatwo przystępnem wstawiona być powinna rura szklana 0·5 metrów długa, aby można było kontrolować, czy przewód jest czysty.

Rura do piwa opatrzona być ma w miejscu najniższym kurkiem do spuszczenia, za pomocą którego piwo, znajdujące się w rurze, można spuścić, gdy szynkowanie ma być przerwane.

Do zabezpieczenia szczelności w miejscach, gdzie rury przewodnie są z sobą spojone, tudzież w zakrzywieniach, nie dających się uniknąć, wolno używać rur kauczukowych, które jednak powinny być zrobione z czystego kauczuku, nie zawierającego soli metalicznych.

- e) Celem regulowania ciśnienia powietrza, umieszczony być powinien indykator w pobliżu kurka szynkarskiego. Nadmiar ciśnienia powietrza wynosić może najwięcej jedną atmosferę.
- f) Kwasu węglowego można używać zamiast powietrza do wywierania ciśnienia, tylko za szczególnem pozwoleniem Władzy przemysłowej a pozwolenie to dane być może tylko w takim razie, jeżeli jest rękojmia, że kwas węglowy będzie otrzymywany i czyszczony ze świadomością rzeczy. Także i do tych przyrządów stósowane być mają odpowiednio do ich konstrukcyi te same przepisy, co do przyrządów lewarowych o ściśnionem powietrzu, z wyjątkiem podanych pod a).
- g) Pojedyncze części przyrządów lewarowych do piwa, mianowicie zaś rury, które piwo przewodzą, powinny być zawsze całkiem czyste.

Aby je wyczyścić, trzeba przez nie przepuszczać parę wodną lub wodę gorącą, albo też dwudsetkowy roztwór sody, a następnie spłókać wodą i powtórzyć to dopóty, aż woda po wypłókaniu odchodząca będzie całkiem czysta.

Jeżeli niema innego stósowniejszego urządzenia do czyszczenia, w takim razie napełnia się beczkę gorącą wodą lub roztworem sody i płyn ten za pomocą pompy powietrznej wyprowadza się przewodem do piwa, poczem tym samym sposobem wypłókać można przewód zimną wodą.

4. Przyrządy lewarowe, któremi piwo wyprowadza się ma do kurka szynkarskiego, nie używając powietrza lub kwasu węglowego do wywierania ciśnienia i które podczas szynkowania tamują przystęp powietrza do piwa znajdującego się w przyrządzie, zrobione być powinny z takiego materiału i mieć taką kon-

strukcyą, aby piwo nie łączyło się mianowicie z szkodliwemi zdrowiu metalami i aby w ogóle smak piwa nie psuł się w skutek używania przyrządu.

Przyrządy te powinny być zrobione tak, aby wszystkie ich części, z którymi się piwo styka, mogły być dokładnie wyczyszczone.

Przyrząd trzeba wypłókać i wyczyścić za każdym spuszczeniem piwa, które się w niem znajdowało, a nadto wyczyścić należy rurę przewodnią, dochodzącą do kurka szynkarskiego.

Aby spuścić piwo z beczki do przyrządu lewarowego, używać wolno do tego tylko takich węzownic lub rur, przez które piwo przechodząc nie może mieszać się z metalami szkodliwemi zdrowiu.

Mianowicie nie wolno używać do tego rur ołowianych, miedzianych, mosiężnych, cynkowych, a węzownice kauczukowe nie powinny być napuszczone ciężkimi tlenkami metalicznymi.

Szynkarze, posiadający przyrządy lewarowe do piwa tego ostatniego rodzaju, obowiązani są także donieść o ich używaniu Władzy przemysłowej, która po otrzymaniu uwiadomienia postąpić sobie ma podobnie, jak to pod 2 jest przepisane i gdyby znalazła wady, zarządzić co potrzeba ku ich usunięciu.

5. Władze przemysłowe i przełożeni gmin winni odbywać dość częste rewizye dla przekonania się, czy przepisy powyższe są ściśle zachowywane.

Przeciwno wykraczającym postąpić należy według rozporządzenia ministerjalnego z dnia 30 września 1857 (Dz. u. p. Nr. 198), a w razie potrzeby według §. 138 b) i c) ustawy przemysłowej.

Pozwolenie do używania przyrządu cofnąć należy w razie kilkakrotnego uchybienia przepisom powyższym, a w razie wielkiej niedbałości, nawet za pierwszym wykroczeniem.

Cofając pozwolenie, Władza przemysłowa zarządzić ma środki potrzebne do zapewnienia skutku.

Taaffe r. w.

Pino r. w.